

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Státy podle hospodářské úrovně
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_Z.2.03
Autor vzdělávacího materiálu:	PaedDr. Alena Vondráčková
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1. pololetí školního roku 2013/2014
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Geografie
Vzdělávací předmět:	Zeměpis
Tematická oblast:	Úvod do světového hospodářství a primér
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník vyššího gymnázia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:	Výukový materiál pro žáky 4. ročníku gymnázia pro předmět zeměpis, slouží pro interaktivní výklad a samostudium a je doplněn několika problémovými úkoly. Další úkoly jsou formulovány v pracovním listě.
Citace použitých zdrojů:	Mirvald, Stanislav a kol. Geografie – socioekonomická část. SPN – pedagogické nakladatelství a. s., 1998. ISBN 80-7235-008-0. s. 39 - 41 Bičík, Ivan a kol. Příroda a lidé Země. Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Praha, 2004. s. 84 - 94 Hanus Martin a kol. Školní atlas dnešního světa. 1. vydání. TERRA, s.r.o. a TERRA –KLUB o. p. s., 2011. ISBN 978-80-902282-6-9 http://en.wikipedia.org/wiki/Gross_domestic_product http://en.wikipedia.org/wiki/Lists_of_countries_by_GDP

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

Státy podle hospodářské úrovně

Ukazatele úrovně hospodářství

HDP = hrubý domácí produkt (Gross domestic product)

tržní hodnota výrobků a služeb vytvořená na území dané země (tj.

hodnota spotřeby, investic, nákupů, vývozů a služeb) i subjekty, které nepatří občanům dané země

HNP = hrubý národní produkt

tržní hodnota výrobků a služeb **vytvořená občany země** (mohou působit v zahraničí)

Nejvyšší rozdíly bývají u slabších ekonomik do 5%

Objektivnější je srovnání HDP respektive HNP podle parity kupní síly.

Výše HDP se vztahuje **k cenám vybraného souboru výrobků a služeb**, který reprezentuje obvyklou spotřebu obyvatel (spotřební koš) v dané zemi tzv. **paritu kupní síly PPP** (angl. purchasing power parity)

Analýzu do pěti základních typologických skupin zemí to příliš neovlivní, ale mění se disproporce mezi chudými a bohatými.

Např. poměr mezi Indií a Švýcarskem v HDP/obyv

1 371 : 67 779 = 1 : 49

ale podle PPP pouze

3 408 : 41 950 = 1 : 12

Státy podle hospodářské úrovně

Hlavní změny na konci 20. století:

Zhroutil se centrálně plánovaný ekonomický systém a začaly se měnit dřívější ekonomické vazby.

Mezi periferní oblasti se zařadila řada zemí bývalého centrálně plánovaného ekonomického systému.

Zůstávají **světová ekonomická centra v západní Evropě, Severní Americe a východní Asii**, ale mění se proporce mezi nimi.

V periferních oblastech se vytvářejí **druhotná ekonomická centra**, jiné oblasti se připoutávají k existujícím jádrovým.

Vývojové trendy:

Rostou rozdíly mezi bohatými a chudými

50 států – více než 90% světového HDP, některé chudé státy vytváří HDP nižší než stotisícová města v západní Evropě, USA nebo Japonsku

Některé rozvojové země se úspěšně rozvíjejí

Čína, Brazílie, Korea, Mexiko, Indie, Argentina, Tchajwan, Indonésie, Turecko, Thajsko

Rozvinuté

a) postindustriální

terciér, kvartér a hi-tech

tři světová ekonomická centra

(západní Evropa, severní Amerika, východní Asie

– cca 30 států, do cca 30 000 \$/obyv.)

b) postkomunistické

Doplň

Rozvojové

**a) 1) s bohatými přírodními zdroji
2) nově industrializované**

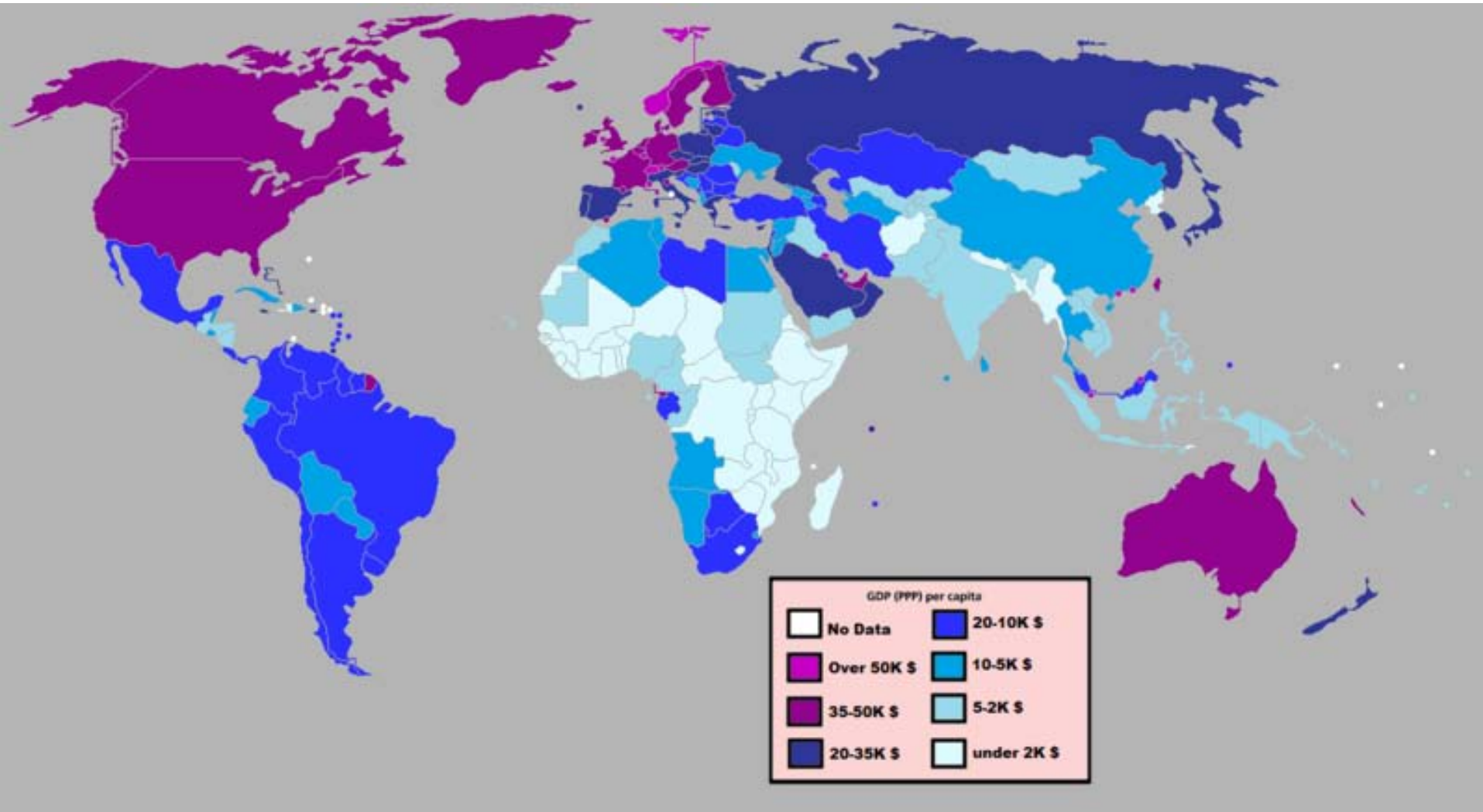
b) s probíhající industrializací
Indie, Čína, Brazílie, Egypt, Pákistán, Latinská Amerika

c) nejchudší státy světa – „ pátý svět“

Doplň státy k jednotlivým kategoriím.

GDP (PPP) per capita (World bank, 2011).

HDP podle parity kupní síly na obyvatele (Světová banka 2011)

Stát	HDP/obyv. \$	HDP PPP/ obyv. \$
Lucembursko	107 476	91 388
Norsko	99 558	65 640
Švýcarsko	79 052	53 367
USA	49 965	49 965
Japonsko	46 720	35 178
Německo	41 514	40 901
Slovinsko	22 092	27 475
Česká republika	18 608	26 590
Ukrajina	3 867	7 421
Mongolsko	3 673	5 462
Katar	90 524	83 460
Brunei	40 363	53 348
Kuvajt	56 514	45 455
SAE	43 774	40 080
Saúdská Arábie	24 524	31 729
Singapur	51 709	61 803
Hongkong	36 796	51 946
Thajsko	5 474	9 820
Malajsie	10 381	17 143

Stát	HDP/obyv. \$	HDP PPP/ obyv. \$
Čína	6 091	9 233
Indie	1 489	3 876
Brazílie	11 340	11 909
Chile	15 363	22 352
Argentina	11 558	11 582
Peru	6 525	10 932
Egypt	3 187	6 724
Pákistán	1 290	2 891
Bolívie	2 576	5 276
Kongo DR	272	422
Libérie	422	655
Madagaskar	447	978
Guinea	591	1 069
Haiti	771	1 228

Evropská unie **32 672** **33,527**
Svět **10 172** **12,213**

Podle Světové banky, údaje z roku 2012

http://en.wikipedia.org/wiki/Lists_of_countries_by_GDP

KONEC